

naar Kvindernes Førere vover sig i modige Kampe med Politiet for næsten bogstavelig at slænge deres Krav hen for Fødderne af Regeringens Medlemmer, han ved, at den Bevægelse ikke mere er til at kue, men at den en Dag ganske stille vil afvæbne baade Regering og Politi og sejre ved sin egen indre uomstødelige Sandhed.

Lad os faa vore Kvinder med,

hvis de ikke alt er med.

Thi vi vil faa Brug for alle i den Politik, der nu kommer, ikke mindst for Kvinderne. Den Sag, som staar nærmest for nu, er jo Forsvarssagen; det er en ganske god Sag for Kvinden at vaagne paa. Og jeg haaber, hun vaagner. Lige siden en Gang i den gamle Pagts Dage Judith afhuggede Holofernes' Hoved, har Kvinden været Antimilitarist. Den danske Bondekone er det i hvert Fald den Dag i Dag. Naar hendes kære Søn »skulde hen«, og hun havde faaet de solide graa Uldsokker og den tunge, lagrede Bondeost lagt nederst i Vadsækken, faldt der mange tunge Taarer paa det sorte Lergulv; og naar Lægdsmanden en Dag stod i hendes Stue og famlede med en blaa Konvolut, der bragte den forretningsmæssige Melding, at Sønnen var skudt og ikke mere kom tilbage, da var det kun tilsyneladende, hun bøjede sig under Skæbnen; thi inderst i hendes Sjel ulmede en Harme mod de Magter, der rev Mand og Søn ud af hendes Favns for bundne med en Sabelrem at kastes ind mod Skansens ildspyende Kanoner.

Naturkvindens og Bondekoniens ædleste Instinkt er Moderfølelsen; hun vil trods alt se sit Afkom, Barnet, Individet, bevaret. Kvinden har ligesom mere Respekt for Mennesket end Mændene, thi hun har jo fulgt det Skridt for Skridt, lige fra det laa under hendes Hjerte; hendes Billede af hendes Barn er sammenføjet af tusind smaa Ting fra Søvn og Vaagen, fra Leg og Vugge. Hun vil ikke uden Kamp udlevere sit Barn til Nationernes Moloch og ikke uden videre hengive sin Søn, som det hedder i Skriften, til »at sønderhakkes for Herrens Ansigt«; hun vil i hvert Fald forinden titusinde

Gange spørge: Er det nødvendigt! — Er det absolut nødvendigt at kaste mit Barn og mine Nabokvindes Børn — 100,000 af sund Ungdom — i denne Molochs forfærdelige Flamme-favn.

Fra en af Middelalderens evindelige Krige mindes jeg et Træk, som jeg her skal fortælle:

En By var bleven omsluttet af Fjenden paa alle Kanter. Hungeren rasede, og Pesten og Sultedøden truede alle; da Nøden var paa sit højeste, begyndte man at forhandle med Sejherrerne om Byens Overgivelse. For Mændene var der ingen Naade, de skulde alle springe over Klingen. Men Kvinderne de fik Lov til at forlade Fæstningen, idet der samtidig indrømmedes dem Ret til at tage saa meget med sig, som enhver kunde bære. Kort efter saa man et forbausende Syn: En uendelig Række af sortklædte Kvinder gik ud af Fæstningsporten, hver bærende sin Mand paa sine Skuldre. Den fjendtlige Hovedsmand rasede, men han havde jo givet sin Ed. Disse snilde Kvinder blev senere for deres Daad tilkendt ærefulde borgerlige Rettigheder.

Mine Herrer! Saadan har Kvinden baaret os allesammen, lidt med os og lidt for os, baaret os som Børn, da vi selv var hjælpeløse, siddet ved vor Vugge, frydet os som Ynglinge, hjulpet os som Mænd. Skal vi nu vise os mindre taknemlige end Mændene i hine barbariske Tider, skal vi ikke langt hellere hjælpe hende til at faa de samme Rettigheder, som vi selv sætter saa højt: Retten til personlig Deltagelse i Samfundets Liv, personligt Ansvar i Samfundets Vel. Har hun omsider faaet denne Ret, kan hun sandelig ikke komme til at klage over, at der ikke kan blive nogen Anvendelse for hendes Evner; i saa mange Forhold lever vi endnu paa Randen af Barbariet; saa lidt er gjort, og det som er gjort, trænger at gøres om igen.

Lad hende da faa den Ret, hun attraar, og lad hende blive den milde Haand, der ikke behøver at være svag, fordi den tager saa blødt.

Har De nogensinde set en bekymret

Moder glide stille ind i Stuen til en Klynge støjende Mænd og halv myndig og halv genert bede om Ro for sit syge Barn, der i Naboværelset kæmper for at sove. Det skulde være nogle grove Tølpere af Mænd, der kunde overhøre en saadan Bøn.

Lad ogsaa i det offentlige Liv Kvinden blive den ømme Moder, der ustrækker sin Haand og skaber Fred for det syge Barn, Samfundet, Fred til at hvile, Fred til at trives efter dets Bestemmelse.

Schweitzisk Landsforbund for Kvindevalgret.

Under et Ophold i Schweiz i Sommer op søgte jeg en af Kvindevalgrettens ivrigste Forkæmpere Madame Girardet-Vielle fra Lausanne, for at faa nogle Oplysninger om Valgretsbevægelsen i Schweiz. Kvindebevægelsen har der arbejdet under saare ugunstige Forhold; dels fordi Schweiz er delt i en fransktalende og en tysktalende Del, og Kvindesagen har mødt saa stor Modstand baade i Frankrig og i Tyskland, dels fordi Kvindernes retslige Stilling er ganske forskellig i de forskellige Kantoner. Ikke desmindre eksisterer der en stor schweitzisk Kvindeorganisation, som i en Del Aar har arbejdet for Kvindernes økonomiske og lovmæssige Rettigheder. Imidlertid har en Del af Kvinderne med Madame Girardet-Vielle i Spidsen indset, at hvor nyttig end denne Bevægelse var, saa førte den Vej, man var slaaet ind paa, altfor langsomt til Maalet. Hun sømlede da en Del Kvinder, hvem hun foreslog at være med til at danne en Organisation, der alene skulde arbejde for Kvindernes Valgret. Resultatet af dette Møde blev, at der i Løbet af kort Tid dannedes 7 Kvindevalgretsforeninger i 7 forskellige Kantoner, som senere skulde samles i et fælles Landsforbund. En ivrig Forkæmper har Kvinderne fundet i M. Morsier, Deputeret i Genf og Næstformand i den derværende Kvindevalgretsforening. De Kredse, der særlig har sluttet sig til Valgretsbevægelsen er de akademiske; Madame Girardet-Vielle beklagede, at saa faa af Arbejderkvinderne tog Del i den.

Nedenstaaende Artikel har Mlle Lucy Dutoit, Sekretæren i Kvindevalgretsforeningen for Kanton Vaud, for hvilken Madame Girardet-Vielle er Formand, været saa elskværdig at sende «Kvindevalgret».

E. M.

Spørgsmaalet om Kvindevalgret har længe beskæftiget flere af vore schweitziske Kvindeforeninger, saaledes »Union für Frauenbestrebungen« i Zürich, som allerede for en Snes Aar siden skrev dette Formaal paa sit Program.

Man maa dog undre sig over, at Schweiz paa dette Omraade praktisk talt har ladet sig distancere af saa mange andre Nationer, og at det er et af de sidste Lande, som er traadt i Skranken for denne Sag.